

ความยิ่งใหญ่ของภาพยนตร์อินเดีย

บริษัท มายด์ วาเคชั่น จัดให้ผมมาอินเดียด้วยเที่ยวบิน IC 738 ขณะกำลังจำเดินไปเข้าแถวเพื่อผ่าน ต.ม. สุภาพสตรีชาวไทยท่านหนึ่งทักทายผม เดินไปสนทนากันไปจึงถึงทราบว่าเป็นเธอมานครเชนไนคนเดียวอย่างนี้เป็นเวลา ๗ ปี ติดต่อกัน บางปีมาหลายครั้ง มาขอพรວอนให้จ้กสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามวัดที่สร้างถวายเทพเจ้าฮินดูองค์ต่างๆ เธอเล่าว่ามา อธิษฐานบูชาแล้วประสบความสำเร็จตามที่ปรารถนาทุกที

แต่อีกสิ่งหนึ่งซึ่งเธอต้องมาชมทุกปีก็คือ หนังอินเดียในโรงภาพยนตร์อินเดีย เธอไม่ยอมซื้อหนังอินเดียในรูปของดีวีดี ไปชมเองเด็ดขาด เธอติดบรรยายกาศในโรงภาพยนตร์อินเดียที่ผู้ชมเอนกายไปมาหรือโยกย้ายสายศิระะไปตามจังหวะเพลง บางตอนมีเสียงโห่ เสียงตบมือ เสียงหัวเราะดังลั่นกันทั้งโรง มีหลายครั้งที่ได้ยินเสียงร้องไห้ หรือเสียงสะอึกสะอื้นของผู้ชม ที่นั่งข้างๆ เธอเล่าว่า ไม่มีอะไรในโลกนี้จะทำให้มนุษย์พันธุ์อินเดียสัมผัสโลกจริงของตัวได้ดีเท่ากับการได้เข้าไปในโรง ภาพยนตร์อีกแล้ว

สิ่งแรกที่ผมทำในการมาเยือนอินเดียครั้งนี้ก็คือ ผมขอให้นายอิรูดา ยา ราช เปลี่ยนโปรแกรมที่เดิมจะพาผมไปไหน มาไหน เปลี่ยนให้พาผมไปดูภาพยนตร์อินเดียซักเรื่องหนึ่งก่อน แต่เมื่อไปถึงโรงภาพยนตร์ในนครเชนไน เมืองหลวงของรัฐ ทมิฬนาฑู ผมก็ต้องตกใจครับ มหกรรมอะไรทำไมมีคนมากมายก่ายกองขนาดนี้ นายราชบอกว่า โอกาสที่เราจะเข้าไปซื้อตั๋ว ไม่มีเลย คุณเห็นไหม ว่าแม้แต่คนที่มารอก่อนหน้าเราตั้งนาน ยังไม่ได้ตั๋ว จะดูภาพยนตร์ที่นี่ คุณต้องมีเวลาไปยื่นรอคิว รอบนี้ไม่ได้ รอบหน้าเอาใหม่

ผู้อ่านท่านครับ เดิมมนุษย์ทั้งโลกชอบภาพยนตร์ฮอลลีวูดของสหรัฐอเมริกา แต่วันนี้ฮอลลีวูดกลายเป็นอันดับ ๒ รองจากภาพยนตร์ฮอลลีวูดของมหานครมุมไบ (ชื่อเดิมคือนครบอมเบย์) และในอนาคตอันใกล้ ก็อาจจะเป็นไปได้ที่ฮอลลีวูด จะตกไปเป็นอันดับ ๓ รองจากภาพยนตร์ฮอลลีวูดของนครเชนไน (ชื่อเดิมคือนครมีทราส)

มหานครทั้งสองของอินเดียสร้างภาพยนตร์ต่างกันในเรื่องของภาษา มหานครมุมไบสร้างหนังเป็นภาษาฮินดีซึ่งเป็น ภาษาที่คนอินเดียใช้กันมากถึงร้อยละ ๓๐ และถือว่าเป็นภาษาของชาติที่ใช้โดยประชาชนส่วนใหญ่ แต่ที่นครเชนไนเป็น ศูนย์กลางการสร้างภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาทมิฬ ซึ่งเป็นภาษาของผู้คนในรัฐทมิฬนาฑู นอกจากนั้นยังมีบางมหานครที่ผู้บริหาร ท้องถิ่นพยายามจะปั้นเมืองของตัวเองให้เป็นศูนย์กลางการสร้างภาพยนตร์ภาษาอื่นๆ เช่น ภาษาอูรดู เตะกู เบงกาลี ปัญจาบี ฯลฯ

รายได้เข้าประเทศขนาดใหญ่ในปัจจุบันของอินเดียมาจากอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ พวกเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งผลิต แล้วส่งตรงจากอินเดียไปยังต่างประเทศ หรือส่งออกคนอินเดียผู้ชำนาญการด้านนี้ไปทำงานในประเทศต่างๆ รายได้ที่ เป็น กอบเป็นกำอีกอย่างหนึ่งก็คือ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ พวกเราชาวไทยอาจจะไม่ชอบดูภาพยนตร์อินเดีย เพราะเราจิตใจหนึ่ง ฝรั่ง ตอนนี้อยาวชนคนส่วนหนึ่งก็เริ่มหันมาติดหนังเกาหลีและหนังจีน แต่ถ้าผู้อ่านท่านตระเวนไปในทวีปแอฟริกา ประเทศ อรับ หรือไปในเอเชียประเทศอื่นๆ จะพบว่า ผู้คน ๑ ใน ๓ ของโลก หรือประมาณ ๒ พันล้านคนชอบดูภาพยนตร์อินเดีย รัฐบาล อินเดีย ทั้งรัฐบาลกลางที่กรุงนิวเดลี และรัฐบาลท้องถิ่นของรัฐต่างๆ จึงส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์กันอย่างเต็มที่ ทั้ง ทางด้านการอำนวยความสะดวก ด้านภาษี หรือแม้แต่เป็นผู้จัดหาเงินทุนมาสนับสนุนแบบให้เปล่าและแบบให้กู้

อินเดียเป็นสาธารณรัฐที่กำลังเรื่องรุ่งพุ่งแรง ขณะนี้ได้กลายเป็น ๑ ในมหาอำนาจชั้นสองของโลกเทียบเท่ากับจีน บราซิล และรัสเซีย แต่อินเดียก็ยังมีคนจนเยอะมาก คนรวยก็รวยล้นฟ้า คนจนก็จนจนแทบไม่มีอะไรจะกิน มนุษย์จากสอง

สถานะทางเศรษฐกิจอยู่ร่วมกันได้ยังไงโดยไม่มีข้อขัดแย้ง ผมว่าเป็นเรื่องศาสนาและความบันเทิงจิตใจ คนอินเดียส่วนใหญ่
ทานมังสวิรัต ความผ่อนคลายจากการทานเหล้ายาป่าปิ้งอะไรไม่มี มีแต่เพียงการเข้าวัดและไปชมภาพยนตร์ และเมื่อได้ไปดู
บรรยายภาคหน้าโรงหนังก็ได้อ้าความเชื่อของผมที่ว่า ภาพยนตร์อินเดียเป็นอีกทางระบายความขัดแย้งทางสังคมของอินเดีย
ไม่ให้ผู้คนต่างชนชั้นออกมาทำหั่นกัน แบ่งแยกประเทศกัน

ผมเรียนรับใช้ไปหลายครั้งทางคอลัมน์นี้ ว่าสมองของคนไทยทำภาพยนตร์ได้ไม่เลว เพียงแต่ขอให้รัฐบาลไทยได้
ส่งเสริมเพียงครั้งเดียวของรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นของอินเดียเท่านั้น ภาพยนตร์ไทยก็จะโกอินเตอร์ไปสู่เขาได้สบาย
แล้ว

ผมจึงอยากให้อัปเดตผู้มีอำนาจาณาทั้งหลายได้คิดถึงเรื่องนี้กันหน่อย.

นิติภูมิ นวรัตน์

เปิดฟ้าส่องโลก

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 15 เม.ย. 51